

Programma
Kunst en Cultuur
2016 - 2017

ALS JE GOED KIJKT
ZIE JE DAT ALLES GEKLEURD IS

voorstelling 'Victor viert feest'

door Stichting Garage TDI

- Doelgroep: Groep 1 en 2
- Discipline: Interactieve dansvoorstelling
- Wanneer: dinsdag 25 oktober, maandag 31 oktober, dinsdag 1 november 2016
- Locatie: Scholen
- Duur: ca. 60 minuten
- Materiaal: Lesbrieven (www.kcdr.nl/cms/upload/documents/lesbrief_victor_viert_feest_2.pdf)
- Kerdoelen Nederlands, Oriëntatie op jezelf en de wereld, Mens en samenleving, Kunstzinnige oriëntatie.
- Website: www.garagetdi.nl/Victor-viert-feest-4--59

Het verhaal

Victor weet nooit iets van tevoren. Maar nu heeft hij het gevonden: papiertjes met daarop alle dingen die gaan gebeuren. Blauw met een bed is slapen, geel met een tandenborstel is poetsen, rood is jarig... Jarig??... Victor is jarig!!! Heeft hij wel iemand uitgenodigd? Komt iedereen wel? Hoe moet dat nu?

Gelukkig zorgt het publiek voor een geweldig verjaardag dansfeest.

Een feestelijke en interactieve dansvoorstelling over de angst om te vergeten en om vergeten te worden, geïnspireerd op het verhaal 'de verjaardag van Eekhoorn' van Toon Tellegen.

voorstelling 'Zo slim als een ezel'

door Tamtam objektentheater

- Doelgroep: Groep 3
- Discipline: Beeldende theatervoorstelling met muziek
- Wanneer: dinsdag 24 januari 2017
- Locatie: Theater de Kappen
- Duur: ca. 60 minuten
- Materiaal: De verwerkingslessen staan op de website van de culturele commissie.
www.dobohaaksbergen.nl
- Website: www.tamtamtheater.nl/voorstellingen/zo_slim_als_een_ezel/4

Het verhaal

Als je weer eens iets fout hebt gedaan zeggen ze: je bent zo dom als een ezel. Maar ezels zijn niet dom, ze moeten alleen uitvinden hoe alles werkt. Wie niet slim is, moet slim worden.

Ezel ontsnapt uit het weeshuis waar hij stenen moet sjouwen en erg vies eten krijgt. Achtervolgd door het vreemde duo Bijl en Hak reist hij langs vreemde plaatsen, bewoond door merkwaardige figuren. Hij vliegt op een Zaagvogel en in een Helikopterstoel. Hij trekt de Stoute Schoenen aan, schrikt van Tasman, valt in een ravijn en leest een voorspelling in de sterren. Hij wordt verkocht aan een heel onprettig circus, moet afgeschoten worden door een kanon en middendoor gezaagd. Zijn leventje lijkt ten einde, is hij slim genoeg geworden om dit op te lossen?

Project 'Podiumspektakel'

Doelgroep: Groep 4 en 5
Discipline: Muziek en dans
Wanneer: maandag 3 t/m donderdag 6 april 2017
Locatie: Kulturhus de Kappen
Duur: 1 ochtend

Project in samenwerking met theater de Kappen, muziek- en dansdocenten, waarbij de kinderen op speelse wijze kennismaken met theater en met theatervormen in diverse facetten.

Er worden 4 workshops gegeven door vakdocenten. Iedere leerling volgt een combinatie van 2 workshops.

En natuurlijk is er als afsluiting een echt optreden door de leerlingen in de theaterzaal. Zij laten zien wat ze in de workshops hebben ingestudeerd.

Project 'Zien & Doen'

- Doelgroep: Groep 6
- Discipline: Beeldende kunst
- Wanneer: Galeriebezoek in week 38 en de workshop in week 39 en 40
- Locatie: Galerie Achterom en het Kulturhus
- Duur: Galeriebezoek 45 minuten, workshop 1,5 uur
- Wie: In de galerie: kunstenaars Gerrie Lulof, Ingrid van der Spoel, Daniëlle Spoelman
Twee begeleidende kunstenaars in de galerie en tijdens de workshops:
Caroline van Ockenburg en Ludmilla van der Spoel.
www.carolines.nu en www.ludmillavanderspoel.com

De leerlingen bezoeken galerie 'Achterom' en worden daar door de expositie geleid door twee kunstenaars, Caroline en Ludmilla.

Zij bespreken aan de hand van vragen de kunstwerken.

Voor een overdenking op school geven zij alvast een opdracht mee.

De opdracht in de workshop is gerelateerd aan de kunst in de galerie.

De werkstukken van de leerlingen worden tentoongesteld in de galerie, en kunnen in de weekenden van 1 en 2 oktober en 8 en 9 oktober bezichtigd worden door familie en vrienden.

voorstelling 'Is dit het nou?'

door Theater Sonnevanck

- Doelgroep: Groep 7 en 8
- Discipline: Muzikale roadtrip
- Wanneer: 21, 22 en 23 november 2016
- Locatie: Theater de Kappen
- Duur: ca. 60 minuten
- Materiaal: Aflevering 'speel wat je denkt' uit de leerlijn 'de Betekenis van Theater'. Deze wordt toegestuurd aan scholen.
- Website: www.sonnevanck.nl/voorstelling/isdithetnou-10

Het verhaal

Bennie, Willie en Adriana hebben een probleem: ze vinden dat het leven tegenvalt. Met school naar de dierentuin, uit eten bij de McDonalds: het is niet meer zo spannend als het vroeger was. Daarom bedenkt Bennie een plan. Ze proppen wat kleren in hun rugzak - 'Vergeet je zwembroek niet!' - en smeren 'm. Op pad. Op zoek naar spanning en avontuur!

'Is dit het nou?' is een muzikale roadtrip over drie vrienden en hun verlangen naar grootse ervaringen, bloedstollende belevenissen en opwindende ontmoetingen. Maar moet je daarvoor wel zo ver van huis?

Een voorstelling met elektronische beats, verdrietige aria's en popsongs bij een kampvuur. Over de angst dat je leven niet leuk genoeg is en over een vriendschap om te koesteren.

‘Van wie is die koffer?’

Doelgroep: Groep 1 en 2
Discipline: Erfgoed
Wanneer: Bij inschrijving via www.dobohaaksbergen.nl
Locatie: School en MBS
Materiaal: Handleiding en koffer met materialen
Kerndoelen: 51- 54- 55- 56

Het project begint met een koffer in de klas. Niemand weet van wie hij is. De leerkracht legt uit dat de kinderen de eigenaar moeten opsporen. Maar hoe? De koffer blijkt open te kunnen; de inhoud roept tal van vragen op. In tasjes, zakjes, enveloppen en blikjes worden voorwerpen gevonden die iets onthullen over de identiteit van de eigenaar.

In de loop van twee weken verzamelt de klas steeds meer aanwijzingen. De voorwerpen uit de koffer vertellen samen een verhaal. Wellicht denkt de klas te weten wie de eigenaar is.

Dan komt er een brief in de klas. Van iemand die een koffer kwijt is. Maar de groep geeft de koffer niet zomaar prijs. De persoon moet eerst bewijzen dat deze zijn eigendom is. Stemt het verhaal dat hij vertelt overeen met de inhoud van de koffer? De eigenaar vraagt de kinderen om de koffer terug te brengen naar het MBS, en in ruil daarvoor krijgen zij een rondleiding. De zoektocht naar de eigenaar van de koffer vormt de kern van het project. Aan de hand van zintuiglijke waarnemingen (kijken, luisteren, voelen, ruiken) bedenken de kinderen samen wat de voorwerpen uit de koffer voorstellen, waarvoor ze worden gebruikt, wat de herkomst en de waarde ervan is en wat ze vertellen over de eigenaar.

Al onderzoekend en spelend met de koffer en de inhoud komen de kinderen in aanraking met de bijbehorende taal en leren ze die taal op een natuurlijke manier begrijpen en gebruiken.

‘Waardevol Waardeloos’

Doelgroep: Groep 3 en 4

Discipline: Erfgoed

Wanneer: Bij inschrijving via www.dobohaaksbergen.nl

Locatie: School

Materiaal: Handleiding en koffer met materialen

Kerdoelen: 51- 54- 55- 56

In dit project definiëren en onderzoeken leerlingen uit groep 3 en 4 de begrippen oud en nieuw en waardevol en waardeloos.

- Wanneer is iets oud en gooi je het weg?
- Wanneer is iets oud en bewaar je het? Hoe komt dat?
- Wat bewaar je en waarom bewaar je dat?
- En het belangrijkste: wanneer krijgt een voorwerp waarde?

Veel leerlingen bewaren en sparen. Ze bewaren spulletjes in hun zak, op hun tafeltjes of naast hun bed. Ze sparen voetbalplaatjes, poppetjes of knikkers.

Hoe komt het dat je steeds meer van iets wilt hebben? En waarom bewaar je ze in een mooi mapje?

Jullie krijgen een koffer of meerdere koffers met voorwerpen in de groep.

De leerkracht vult de koffer aan met eigen voorwerpen en waardeloos materiaal zoals in de handleiding wordt aangegeven.

Er zijn drie themakoffers:

- het dagelijks leven van 50 jaar geleden;
- koken en eten in de vijftiger jaren;
- wassen in de dertiger jaren.

De leerkracht werkt samen met de leerlingen met de materialen, en daarnaast komt er een middag een verteller in de groep: Ineke van der Werf, van Sfeer van Weleer (www.sfeervanweleer.nl).

‘Leu oet Twente, leuke leu’

- Doelgroep: Groep (5) 6 (7)
- Discipline: Erfgoed
- Wanneer: Bij inschrijving via www.dobohaaksbergen.nl – culturele vorming - erfgoedprojecten
- Locatie: School
- Materiaal: Handleiding en koffer met materialen
- Kerdoelen: 2 – 51 – 54 – 55 - 56

Het is voor leerlingen een kennismaking met streektaal, feesten, tradities en rituelen in Haaksbergen. De leerlingen leren meer over vroeger en het belang van immaterieel erfgoed.

Zij bedenken zelf een nieuw feest dat voor iedereen toegankelijk is. Om te weten te komen of het feest ook geschikt is voor senioren interviewen zij iemand over vroeger. Hoe werden toen feesten gevierd? Zijn er verschillen met feesten van nu? Welke muziek was er toen? Werd er ook gedanst? In de handleiding staan verschillende opdrachten beschreven met als doel ‘kennismaken met immaterieel erfgoed’. Door vragen te stellen bij erfgoed en het onderzoeken van erfgoed leren leerlingen gericht te kijken. Een techniek die ook bruikbaar is bij het bezichtigen van cultureel erfgoed buiten de (school)deur.

Immaterieel erfgoed is een selectie van tradities die mensen zo belangrijk vinden dat ze niet willen dat ze verloren gaan. Daarom doen ze er moeite voor om ze door te geven aan volgende generaties. Immaterieel erfgoed heeft te maken met het heden, verleden en de toekomst.

Traditie betekent overhandigen: het doorgeven van cultuur van de ene generatie aan de volgende generatie. Tradities hebben niet alleen betrekking op vroeger. Het zijn gebruiken van vandaag, maar met een wortel in het verleden. Mensen krijgen ze van huis uit mee en passen ze naar eigen behoefte aan.

Rituelen zijn ook tradities, maar hebben een plechtig karakter, zoals bidden voor het eten, elkaar de hand schudden en ringen geven bij een huwelijk.

Twentse Streekweek

('Leu oet Twente, leuke leu')

Doelgroep: Groep (5) 6 (7)
Discipline: Erfgoed
Wanneer: Maandag 31 oktober 2016 van 13.00 - 14.00 uur
Locatie: School en theater de Kappen
Medewerking: Groep 6 van een basisschool (dit jaar dr. Ariëns)

De organisatie van de Twentse Streekweek in Haaksbergen zet jaarlijks in oktober een programma in theater de Kappen neer, gericht op gebruiken en tradities in Twente.

Dit sluit goed aan bij het project 'Leu oet Twente, leuke leu'.

In deze week worden er voorstellingen, workshops en tentoonstellingen georganiseerd.

Eén van de scholen die met het project 'Leu oet Twente, leuke leu' heeft gewerkt wordt uitgenodigd om de middag van 31 oktober mede invulling te geven.

De leerlingen van groep (5) 6 (7) van de andere basisscholen worden uitgenodigd om te komen kijken. Aan hen wordt gevraagd om het Haaksbergs volkslied in te studeren.

Vaders, moeders, opa's en oma's van de uitvoerende school zijn ook welkom.

Wij hopen op een grote opkomst. Als meer groepen willen komen kijken dan er ruimte is in de theaterzaal krijgen snelle beslissers (op volgorde van aanmelding) voorrang.

‘Varen waar geen water is’

- Doelgroep: Groep 6 en 7
- Discipline: Erfgoed
- Wanneer: Bij inschrijving via www.dobohaaksbergen.nl – culturele vorming - erfgoedprojecten
- Locatie: School en waterpark Lankheet
- Materiaal: Alle lesmateriaal staat op onze website, maar desgewenst kan ook een doosje met het lesmateriaal opgehaald worden in de owp.

Na de introductie in de klas onderzoeken de leerlingen drie plekken op het landgoed Lankheet: de Oostendorper watermolen, houtvesterij de Botterkolk en de Buurser pot.

Hoe was het in de tijd van de gebroeders Van der Sluis om te werken op een Buurser pot, ladingen over te hevelen, boomstammen te zagen, bomen te inspecteren?

De leerlingen ervaren hoe moeilijk het was in die tijd om handel te drijven en hoeveel moeite de broers hebben moeten doen om de boomstammen te vervoeren naar Deventer. Dit onderzoek speelt zich af in de Buurser pot en in Houtwerf De Botterkolk.

Het onderzoek is drieledig:

- In het eerste deel vaart een derde van de klas in de Buurser pot over de Buurserbeek en gaat de pot drie maal door een sluis, waarbij de leerlingen de schipper helpen.
- Het onderzoek van de tweede groep in de Houtwerf Botterkolk sluit aan op de vakken techniek en natuur. De leerlingen onderzoeken zwaartekracht, gewicht, (eigenschappen van) grondsoorten, jaarringen en houtsoorten.
- De derde groep doet onderzoek in de Oostdorper Watermolen. Hoe wordt het water ingezet om de machines te laten werken? Wat zijn de producten die er geproduceerd worden door de machines?

In de klas wordt het onderzoek dat de leerlingen zijn gestart bij de watermolen, in de Buurser pot en in de houtvesterschuur de Botterkolk verder uitgewerkt.

De leerlingen helpen de gebroeders Van der Sluis met ideeën voor reclame voor de Buurser pot en het gebied en de gebouwen die zij hebben bezocht.

Hoe kun je mensen overhalen om naar Haaksbergen te komen om op de pot te gaan varen, de watermolen te bezoeken en de Botterkolk? En wat bied je de mensen nog meer aan dan alleen een boottocht over de Buurserbeek?

De leerlingen werken aan een reclame of aan een technische vernieuwing voor de houtvesterij de Botterkolk of de Oostendorper watermolen.

‘Wie was Jan?’

- Doelgroep: Groep 7 en 8
- Discipline: Erfgoed
- Wanneer: Bij inschrijving via www.dobohaaksbergen.nl – culturele vorming - erfgoedprojecten
- Locatie: School, theeschenkerij Jordaen en het Historisch archief
- Materiaal: Handleiding, dozen met materialen en werkbladen

Het project start met een bezoek aan de theeschenkerij.

Daar krijgen de leerlingen een opdracht. De Historische Kring heeft een fietstocht bedacht, maar die is nog niet af. Het idee is dat als leerlingen meehelpen bij het maken van de fietstocht, er meer jongeren enthousiast worden. Per slot weten leerlingen uit groep 7-8 precies wat jongeren leuk en interessant vinden!

Eigenlijk is de opdracht meer een soort vacature: de leerlingen zijn de werknemers, de Historische Kring is de werkgever.

Aan het eind van de uitleg van de opdracht deelt de vrijwilliger de 10 opdrachten uit.

De opdracht is tweeledig: de leerlingen onderzoeken een historische plek (en daaraan verbonden de geschiedenis van Haaksbergen) en zetten hun bevindingen daarna om in een presentatie ter plekke tijdens een fietstocht.

Er zijn verschillende stappen in het onderzoek:

- onderzoek van bronnen op school,
- werkbezoek aan het archief,
- het bezoeken van de historische plek.

De leerlingen maken in kleine groepjes een presentatie.

Ze vertellen bij de historische plek iets over de plek zelf, over de mensen die er gewoond/gewerkt hebben en over de geschiedenis.

Dit kunnen ze doen door iets te vertellen, maar ze kunnen ook een lied maken, een toneelstukje opvoeren, of een vragenspel of onderzoekspel leiden onder de deelnemers die de route fietsen.

‘Te veel, te rijk, te weinig’ (waterpark Lankheet)

Doelgroep: Groep 8

Discipline: Erfgoed

Wanneer: Mei-juni. Inschrijven in februari via www.dobohaaksbergen.nl

Locatie: School en het waterpark Lankheet

Materiaal: Handleiding, rugzakken met onderzoeksmateriaal

Het project start met een onderzoek op school naar het landgoed/waterpark Lankheet.

De volgende onderdelen komen aan bod:

- de geomorfologische kaart van Nederland;
- het ontstaan van de esgronden;
- de werking van de zuivering in het waterpark.

Bij het schoolgedeelte wordt gebruik gemaakt van twee van de animaties van Huub Kistemaker: 'Vanuit een rijk verleden' en 'duurzaam zuiveren'.

De leerlingen maken door middel van een kaart en een doorsnede van de bodem een 'verwachtingsplaatje'. Hoe denk ik dat het Waterpark eruit ziet en wat is er door de eeuwen heen gebeurd met de esgronden? Deze twee plaatjes nemen de leerlingen mee naar het Waterpark Lankheet.

De groep wordt bij het bezoek aan het Waterpark bij de veldschuur ontvangen door de gids.

De leerlingen worden in twee groepen verdeeld.

In groep 1 krijgt iedere subgroep een rugzak met materiaal. Zij gaan onder leiding van de schooldocent naar twee plekken in het park. Daar doen zij een waterkwaliteitsonderzoek en maken een overzicht van voorkomende waterdiersoorten en waterplantensoorten.

Groep 2 onderzoekt onder leiding van de gids het culturele erfgoed van de omgeving. Na een uur komen de groepen elkaar tegen en wisselen zij van activiteit. Groep 2 onderzoekt het water en groep 1 bekijkt het cultureel erfgoed.

Na beide programma's keert de hele groep terug naar de veldschuur.

Als afronding van het project is er een presentatiespel. Ieder groepje van drie leerlingen trekt een kaartje. Ieder kaartje bevat een onderdeel van het programma van het Waterpark.

Elk groepje krijgt drie minuten de tijd om te bedenken wat zij vertellen over het onderdeel.

Zij bedenken wat zij het mooiste, het bijzonderste en het raarste vonden van de plek. De groepen presenteren hun bevindingen aan elkaar.

Het onzichtbare zichtbaar maken

We nodigen jullie van harte uit voor de nascholingsbijeenkomst voor Intern Cultuur Coördinatoren.

Doe mee op woensdag 21 september van 15.00 uur tot 17.00 uur in theater de Kappen.
Wil je een collega meenemen? Dat kan en het vergroot de belangstelling voor cultuur.

We nemen als leidraad het project voor groep 6: 'Zien & Doen'.
Net als de leerlingen worden jullie begeleid door de kunstenaars Caroline van Ockenburg en Ludmilla van der Spoel.

ZIEN & DOEN is het onzichtbare zichtbaar maken in optima forma.

Een ervaring waarbij alle zintuigen gebruikt worden en verbeelding het middel is om zelf te ervaren hoe veelzijdig dit project is voor leerlingen.

Voor jullie, docenten, een inkijkje in hoe wij werken, door zelf het proces mee te maken en de mogelijkheid om deze kunst af te kijken.

Save the date

**Iedere derde woensdag van september is er
een nascholingsbijeenkomst voor Intern Cultuur Coördinatoren.**

Datum 2017-2018: woensdag 20 september 2017